

STORTINGET

Innst. 261 S

(2018–2019)

Innstilling til Stortinget
fra justiskomiteen

Dokument 8:74 S (2018–2019)

Innstilling fra justiskomiteen om Representantforslag fra stortingsrepresentantene Jonas Gahr Støre, Hadia Tajik, Arild Grande, Lise Christoffersen og Eigil Knutsen om å innlemme ILOs kjernekonvensjoner i menneskerettsloven

Til Stortinget

Bakgrunn

I dokumentet fremmes følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen legge frem forslag om å innlemme ILOs kjernekonvensjoner i menneskerettsloven.»

Det vises til dokumentet for nærmere redegjørelse for forslaget.

Komiteens merknader

Komiteen, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Jan Bøhler, lederen Lene Vågslid og Maria Aasen-Svensrud, fra Høyre, Ingunn Foss, Peter Frølich og Frida Melvær, fra Fremskrittspartiet, Himanshu Gulati og Solveig Horne, fra Senterpartiet, Geir Inge Lien og Emilie Enger Mehl, og fra Sosialistisk Venstreparti, Petter Eide, viser til Dokument 8:74 S (2018–2019) Representantforslag om å innlemme ILOs kjernekonvensjoner i menneskerettsloven. ILOs åtte kjernekonvensjoner inneholder grunnleggende menneskerettigheter og utgjør et minimum av rettigheter som skal respekteres i arbeids-

livet. Konvensjonene deles videre inn i fire hovedkategorier. Komiteen presiserer at Norge har ratifisert alle de åtte kjernekonvensjonene og er forpliktet til å etterleve konvensjonsforpliktelsene.

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Høyre, Fremskrittspartiet og Senterpartiet, registrerer at spørsmålet om hvilke internasjonale konvensjoner som bør inkorporeres i menneskerettsloven, ble grundig vurdert i lovens forarbeider, og av ulike grunner konkluderte man med at disse konvensjonene ikke var egnet for inkorporering i menneskerettsloven. Flertallet merker seg også at departementet i Ot.prp. nr. 3 (1998–99) på s. 26 stilte opp et skille mellom konvensjoner som inneholder rettigheter som knytter seg til en rekke forhold som gjelder alle mennesker uavhengig av alder, kjønn, etnisk tilknytning osv. på den ene siden, og konvensjoner som enten gjelder for spesielle grupper av personer eller for spesielt avgrensede rettigheter på den annen side. Departementet foreslo å begrense inkorporasjon til den første kategorien. ILOs kjernekonvensjoner ble ansett å være konvensjoner for spesielle grupper av personer eller for spesielt avgrensede rettigheter. Flertallet viser til at departementet i sin begrunnelse særlig vektla avgrensningsspørsmålene som vil kunne oppstå dersom det åpnes for inkorporering av flere konvensjoner enn de som gjelder for alle mennesker, uavhengig av alder, kjønn, etnisk tilknytning osv. Flertallet viser også til at justiskomiteen under behandlingen i Stortinget uttalte i Innst. O. nr. 51 (1998–99) at den ikke så det som aktuelt å foreslå inkorporasjon av alle menneskerettskonvensjoner.

Flertallet merker seg at justis- og innvandringsministeren i sitt svarbrev til justiskomiteen, datert

6. mars 2019 (vedlagt), mener at prinsippet om at det i utgangspunktet kun er de utpreget generelle konvensjonene som skal inkorporeres i menneskerettsloven, bør fastholdes. Flertallet registrerer videre at justis- og innvandringsministeren i samme brev understreker at de interessene som ILOs kjernekonvensjoner er ment å verne, også er beskyttet i Grunnloven, samt i menneskerettskonvensjoner som allerede er tatt inn i menneskerettsloven. Eksempelvis er organisasjonsfriheten beskyttet både gjennom Grunnloven § 101, EMK artikkel 11, FNs konvensjon om sivile og politiske rettigheter artikkel 22 og FNs konvensjon om økonomiske, sosiale og kulturelle rettigheter artikkel 8.

Flertallet vil videre vise til at ILO-konvensjonen nr. 182 av 17. juni 1999 om forbud mot og umiddelbare tiltak for å avskaffe de verste former for barnarbeid ble ratifisert av Norge i 2000. Konvensjonen, som er blant ILOs kjernekonvensjoner, ble gjennomført i norsk rett ved transformasjon, gjennom endringer i straffeloven og vernepliktløven, samt ved konstatering av rettsharmoni fra Stortingets kommunalkomiteé. Flertallet registrerer at justis- og innvandringsministeren mener at man bør fortsette med denne gjennomføringsmåten, både for denne konvensjonen og for ILOs øvrige kjernekonvensjoner.

Generelt

Komiteens medlemmer fra Høyre og Fremskrittspartiet viser til at ILOs kjernekonvensjoner inneholder grunnleggende menneskerettigheter og utgjør et minimum av rettigheter som skal respekteres i arbeidslivet. Norge har signert og ratifisert alle åtte konvensjonene og er fullt ut forpliktet etter konvensjonenes innhold. Disse medlemmer presiserer at ILOs kjernekonvensjoner dermed forplikter Norge allerede i dag. De er viktige rettskildefaktorer i norsk rett, og presumpsjonsprinsippet sikrer oppfyllelsen av konvensjonene langt på vei.

Disse medlemmer viser til at hensikten med menneskerettsloven blant annet var å inkorporere Den europeiske menneskerettighetskonvensjon (EMK) i norsk rett. Dette inkluderte enkelte tilleggsprotokoller og rettigheter som er gitt i andre konvensjoner som sikrer grunnleggende økonomiske, sosiale, kulturelle og politiske rettigheter; FNs internasjonale konvensjon om sivile og politiske rettigheter (SP), FNs internasjonale konvensjon om økonomiske, sosiale og kulturelle rettigheter (ØSK), FNs kvinnediskrimineringskonvensjon og FNs barnekonvensjon, hvorav de to sistnevnte ble tatt inn i menneskerettsloven på et senere tidspunkt.

Disse medlemmer merker seg at forslagsstillerne fra Arbeiderpartiet mener det burde ha blitt gjort mer fra myndighetenes side for å sikre at norske lønns- og arbeidsvilkår blir håndhevet. Videre viser også Arbeiderpartiet til at det er en politisk oppgave å motvirke at

useriøsitet, sosial dumping og arbeidslivskriminalitet får fotfeste i norsk arbeidsliv. Disse medlemmer mener det er en misforståelse å tro at dette forslaget vil påvirke håndhevelsen eller hindre at arbeidslivskriminalitet får fotfeste i norsk arbeidsliv. Disse medlemmer viser til at regjeringen tar kampen mot arbeidslivskriminalitet på alvor i form av praktiske tiltak og andre virkemidler for å få bukt med alle typer kriminalitet i arbeidslivet, eksempelvis ved opprettelsen av arbeidslivskriminalitetssentre, økt kontrollinnsats og styrket samarbeid mellom myndighetene og arbeidslivets parter. Regjeringen ønsker også å redusere markedet til de som driver kriminell virksomhet, ved at det skal bli lettere å finne fram til de seriøse aktørene og vanskeligere for de useriøse aktørene å tilby sine tjenester. Det arbeides også med den grenseoverskridende og organiserte arbeidslivskriminaliteten. EU arbeider blant annet med et europeisk arbeidsmarkedsbyrå (European Labour Authority) som regjeringen tar sikte på å implementere. Disse medlemmer mener en innlemmelse av de nevnte rettighetene i menneskerettsloven i praksis bare har betydning for hvilket trinnnivå rettighetene skal ligge på, og hvilken relevans de tillegges ved fastleggelsen av rettstilstanden. Disse medlemmer mener derfor det er misvisende å gjøre dette om til en kamp om arbeidstakernes rettigheter, all den tid arbeidstakernes rettigheter i henhold til ILOs kjernekonvensjoner for alle praktiske formål er oppfylt.

Disse medlemmer registrerer at komiteens medlem fra Sosialistisk Venstreparti uttrykker bekymring for at artikkel 120 i EØS-avtalen slår fast at bestemmelsene i EØS-avtalen går foran andre internasjonale avtaler Norge har inngått. Dette medlem fra Sosialistisk Venstreparti hevder at det ikke står noen ting her om at ILO-konvensjoner er unntatt, og mener at ved en innlemmelse av ILOs kjernekonvensjoner i menneskerettsloven må disse ha forrang ved motstrid. Disse medlemmer mener denne påstanden ikke bygger på en riktig forståelse av EØS-avtalens artikkel 120, og mener dette medlem fra Sosialistisk Venstreparti legger til grunn en for vidtgående forståelse av bestemmelsen.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet og Sosialistisk Venstreparti viser til at ILOs åtte kjernekonvensjoner inneholder grunnleggende menneskerettigheter som alle land i Europa og store deler av verden har forpliktet seg til å følge. De utgjør til sammen et minimum av rettigheter som skal respekteres i arbeidslivet.

Disse medlemmer viser til at forslagsstillerne peker på at ved å innlemme ILOs kjernekonvensjoner i menneskerettsloven vil ILOs grunnleggende rettigheter løftes opp og få en helt ny status, på linje med de viktigste konvensjoner man har i norsk rett. Disse medlemmer er enige i dette. Videre vil disse medlem-

mer slutte seg til at en slik lovendring vil ha stor faktisk og rettslig betydning, og at norske domstoler og andre aktører vil ta utgangspunkt i og legge avgjørende vekt på de regler og den praksis som følger av ILOs kjernekonvensjoner.

Disse medlemmer er enige med forslagsstillerne i at ILOs kjernekonvensjoner bør innlemmes i menneskerettsloven. Slik disse medlemmer ser det vil konvensjonene få en sterkere formell rettslig stilling i norsk rett, ved at de kan anvendes direkte som norsk lov, enn de har i dag. Når konvensjonene inkorporeres med forrang foran annen norsk lovgivning, blir stillingen særlig sterk. Disse medlemmer vil også vise til at en innlemmelse av ILOs kjernekonvensjoner vil gi en sterk signaleffekt, både nasjonalt og internasjonalt. Ved å ta ILOs kjernekonvensjoner inn i menneskerettsloven vil en vise at de grunnleggende rettighetene i arbeidslivet står på linje med rettighetene i allerede inkorporerte menneskerettskonvensjoner.

Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen legge frem forslag om å innlemme ILOs kjernekonvensjoner i menneskerettsloven.»

Komiteens medlemmer fra Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti viser til at forslagsstillerne foreslår å ta inn ILOs åtte kjernekonvensjoner i den norske menneskerettsloven, og støtter dette. De åtte ILO-konvensjonene setter internasjonale standarder for arbeidslivet når det gjelder organisasjonsfrihet, kollektiv forhandling, tvangsarbeid, barnarbeid og diskriminering.

Disse medlemmer viser til at den norske menneskerettsloven er bygd på FNs verdenserklæring om menneskerettigheter og går foran annen norsk lov. Disse medlemmer vil peke på at de åtte kjernekonvensjonene synes såpass godt forankret politisk og juridisk i så mange europeiske land at det på de områdene som de åtte konvensjonene dekker, er begrenset fare for at det skal skjære seg mellom norsk rett og EU-retten.

Disse medlemmer viser til at det ikke er de åtte kjernekonvensjonene som har skapt problemer mellom Norge og EU. Så langt har striden stått om to konvensjoner som ikke er blant kjernekonvensjonene. Det er konvensjon 94 om hvilket lønnsnivå som kan kreves ved offentlige byggeprosjekt, og konvensjon 137 om registrerte havnearbeideres fortrinnsrett ved lossing og lasting. Begge konvensjonene har måttet vike for EU-regler.

Selv om komiteens medlem fra Sosialistisk Venstreparti støtter Arbeiderpartiets forslag, er det grunn til å påpeke at forslaget ikke vil løse de konfliktenes Norge og norske arbeidstakere står i. EØS-avtalen utfordrer både norsk selvstyre og norsk arbeidsliv.

EU-domstolen har lagt til grunn at medlemsstatene i EU ikke kan slutte seg til ILO-konvensjoner på saksfelt som er underlagt felles EU-regler. Det er, slik dette medlem ser det, helt urimelig at EU skal kunne blokkere grunnleggende rettigheter og friheter.

Komiteens medlemmer fra Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti peker på at det som spesielt bør bekymre oss i Norge, er at artikkel 120 i EØS-avtalen slår fast at bestemmelsene i EØS-avtalen går foran andre internasjonale avtaler Norge har inngått. Det står ingen ting om at ILO-konvensjoner er unntatt. Ved en innlemmelse av ILOs kjernekonvensjoner i menneskerettsloven må disse ha forrang ved motstrid.

Om barnarbeid

Komiteens medlemmer fra Høyre og Fremskrittspartiet vil vise til at arbeidsmiljøloven inneholder detaljerte regler om barnarbeid, og disse bestemmelsene er ment å gjennomføre forpliktelsene etter ILO-konvensjonen. Dermed vil konvensjonsforpliktelsene på dette området, i tråd med presumpsjonsprinsippet, virke inn på tolkningen av arbeidsmiljølovens bestemmelser. Videre er Norge også folkerettslig forpliktet til å forby barnarbeid gjennom direktiv 94/33 EF og FNs barnekonvensjon, som pålegger medlemsstatene å ta hensyn til «relevante bestemmelser i andre internasjonale instrumenter». FNs barnekomité har også lagt til grunn at konvensjonens artikkel 32 må leses i lys av ILOs konvensjoner nr. 138 og 183.

Om tvangsarbeid

Komiteens medlemmer fra Høyre og Fremskrittspartiet merker seg at Norges forpliktelser etter ILO-konvensjon nr. 29 og nr. 105 om tvangsarbeid langt på vei er gjennomført i Grunnloven § 93 tredje ledd og i straffeloven. Tatt i betraktning at presumpsjonsprinsippet ligger til grunn i norsk rett, vil rettsreglene dermed så langt som mulig bli tolket i tråd med forpliktelsene etter de nevnte konvensjonene. Videre er forpliktelsene som tilsvarer disse ILO-konvensjonene, også i stor grad innlemmet i menneskerettsloven gjennom FNs konvensjon om sivile og politiske rettigheter (SP) artikkel 8 og EMK artikkel 4, som også er bestemmelser med forrang ved motstrid med norsk rett. Samtidig følger det av uttalelser fra FNs menneskerettighetskomité, og rettspraksis fra Den europeiske menneskerettsdomstol (EMD) presiserer ILO-konvensjon nr. 29 artikkel 2 sin betydning for tolkningen av de relevante bestemmelser i SP og EMK. Disse medlemmer mener derfor at innlemmelsen av ILO-konvensjon nr. 29 og nr. 105 i menneskerettsloven vil ha begrenset selvstendig betydning.

Om diskriminering

Komiteens medlemmer fra Høyre og Fremskrittspartiet viser til at ILO-konvensjon nr. 100 og 111 om forbud mot diskriminering er rettskildedefaktorer ved tolkning og anvendelse av lovverket mot diskriminering i norsk rett. Etter presumpsjonsprinsippet innebærer dette at det relevante diskrimineringslovverket skal tolkes slik at det samsvarer med forpliktelsene etter de relevante konvensjoner. Disse medlemmer vil også vise til at Norge etter SP artikkel 26 er forpliktet til å forby enhver form for forskjellsbehandling, og til å sikre alle likeverdig og effektiv beskyttelse mot forskjellsbehandling basert på rase, hudfarge, kjønn, religion osv. Disse medlemmer presiserer at fordi bestemmelsen er generell, omfatter den også diskriminering i arbeidslivet, i tillegg til diskriminering basert på særlige grunnlag.

Disse medlemmer viser videre til at rasediskrimineringskonvensjonen regulerer diskriminering på grunn av rase, og kvinnediskrimineringskonvensjonen pålegger statene å sikre likebehandling basert på kjønn. Begge disse er inkorporert i norsk rett i dag, og samlet sett går dermed norsk rett i dag like langt som forpliktelsene etter ILO-konvensjonene nr. 100 og nr. 111. Disse medlemmer mener derfor at ut over å ha signaleffekt vil innlemmelse av disse konvensjonene ha begrenset selvstendig betydning.

Om organisasjons- og forhandlingsrett

Komiteens medlemmer fra Høyre og Fremskrittspartiet merker seg at ILO-konvensjon nr. 87 og nr. 98 ikke er innlemmet i norsk rett. Disse medlemmer vil likevel vise til at disse konvensjonene uansett har stor betydning som rettskildedefaktor på arbeidsrettens område. Kravene konvensjonene stiller, er rettet mot intern, norsk rett, slik at domstolene gjennom presumpsjonsprinsippet vil måtte tolke norsk lov slik at bestemmelsene i konvensjonene får gjennomslag så langt som mulig. Disse medlemmer vil også presisere at konvensjonene er tolkningsmomenter for de

konvensjoner som er omfattet av menneskerettsloven, for eksempel slik at EMD allerede bruker både ILO-konvensjoner og praksis fra ILOs håndhevingsorganer som tolkningsmomenter ved anvendelsen av EMK artikkel 22, og går langt i å tolke EMK i samsvar med praksis fra ILOs håndhevingsorganer. Også her har dermed disse medlemmer vanskelig for å se at innlemmelse av ILO-konvensjon nr. 87 og nr. 98 vil medføre endringer i norsk rett.

Uttalelse fra arbeids- og sosialkomiteen

Justiskomiteen sendte utkast til innstilling til arbeids- og sosialkomiteen til uttalelse 9. april 2019. Arbeids- og sosialkomiteen opplyste i brev av 30. april 2019 at den sluttet seg til innstillingen og ikke hadde ytterligere kommentarer.

Forslag fra mindretall

Forslag fra Arbeiderpartiet og Sosialistisk Venstreparti:

Forslag 1

Stortinget ber regjeringen legge frem forslag om å innlemme ILOs kjernekonvensjoner i menneskerettsloven.

Komiteens tilråding

Komiteen har for øvrig ingen merknader, viser til representantforslaget og rår Stortinget til å gjøre følgende

vedtak:

Dokument 8:74 S (2018–2019) – Representantforslag fra stortingsrepresentantene Jonas Gahr Støre, Hadia Tajik, Arild Grande, Lise Christoffersen og Eigil Knutsen om å innlemme ILOs kjernekonvensjoner i menneskerettsloven – vedtas ikke.

Oslo, i justiskomiteen, den 7. mai 2019

Lene Vågslid

leder

Himanshu Gulati

ordfører

VEDLEGG**Brev fra Justis- og beredkapsdepartementet v/statsråd Tor Mikkel Wara til justiskomiteen, datert 6. mars 2019****Representantforslag om å innlemme ILOs kjernekonvensjoner i menneskerettsloven – Dokument 8:74 S (2018–2019)**

Jeg viser til brev 19. februar 2019 fra Justiskomiteen, hvor komiteen ber om departementets uttalelse i forbindelse med behandlingen av Dokument 8:74 S (2018–2019).

ILOs åtte kjernekonvensjoner fastsetter minimumsrettigheter som skal respekteres i arbeidslivet. De kan deles inn i fire hovedkategorier: organisasjonsfrihet og kollektive forhandlinger, forbud mot barnarbeid, forbud mot tvangsarbeid og forbud mot diskriminering. Norge har ratifisert alle de åtte konvensjonene og er forpliktet til å etterleve konvensjonsforpliktelsene. Dette gjelder uavhengig av hvordan de er gjennomført i norsk rett. ILO-konvensjonene stiller ikke krav om en bestemt gjennomføringsform i nasjonal rett. Det er opp til den enkelte stat å avgjøre hvordan dette bør skje. Konvensjonene er gjennomført i norsk rett ved konstatering av rettsharmoni eller ved transformasjon. Videre bidrar presumsjonsprinsippet til å sikre at norsk rett tolkes og anvendes i tråd med Norges folkerettslige forpliktelser, herunder ILOs kjernekonvensjoner.

Spørsmålet om hvilke internasjonale konvensjoner som bør inkorporeres i menneskerettsloven, ble grundig vurdert i lovens forarbeider. I NOU 1993: 18 gjorde Menneskerettighetslovutvalget vurderinger av ILO-konvensjonene om bekjempelse av tvangsarbeid og om organisasjonsfriheten. Konvensjonene ble av ulike grunner ikke ansett å være egnet for inkorporering i menneskerettsloven. Heller ikke i proposisjonen ble det foreslått å inkorporere noen av ILOs kjernekonvensjoner i den nye loven Ot.prp. nr. 3 (1998–99) s. 26 trakk departementet et skille mellom konvensjoner som inneholder rettigheter om en rekke forhold som gjelder for alle mennesker uansett alder, kjønn, etnisk tilknytning o.l., og konvensjoner som enten gjelder for spesielle grupper av personer eller for spesielt avgrensede rettigheter. ILOs kjernekonvensjoner faller i den siste kategorien av konvensjoner. På s. 30 i proposisjonen foreslo departementet at inkorporasjon «i denne omgang» ble begrenset til den første kategorien av konvensjoner, henholdsvis den europeiske menneskerettskonvensjon (EMK), den internasjonale konvensjonen om økonomiske, sosiale og kulturelle rettigheter (ØSK) og den internasjonale konvensjonen om sivile og politiske rettigheter (SP). Departementet la spesiell vekt på de avgrensningsspørsmålene som oppstår hvis det åpnes for in-

korporering av flere konvensjoner enn disse. Departementet uttalte blant annet:

«Det finnes en rekke forskjellige særkonvensjoner. Fra de konvensjonene som må anses som svært sentrale og viktige på sine områder (som f.eks FNs barne- og kvinnekonvensjoner og ILOs urbefolkningskonvensjon), er det en glidende overgang til konvensjoner som gjelder et svært begrenset område, eller hvor menneskerettsaspektet er mindre sentralt. (I NOU 1993:18 side 29–33 er det gitt en oversikt over konvensjoner som kan anses som menneskerettskonvensjoner.) Det er derior ikke mulig å trekke en skarp grense mellom særkonvensjoner som er sentrale menneskerettskonvensjoner og særkonvensjoner som ikke kan anses å være sentrale menneskerettskonvensjoner.»

Samtidig uttalte departementet videre på s. 30 at barnekonvensjonen (BK) «kommer i en særlig stilling», og at man ville komme tilbake til spørsmålet om innarbeiding av konvensjonen.

Under behandlingen av proposisjonen i Stortinget uttalte Justiskomiteen i Innst. 0. nr. 51 (1998–99) på s. 4 at den «ser at det ikke er aktuelt å foreslå inkorporasjon av alle menneskerettskonvensjonar no». Flertallet i Justiskomiteen, medlemmene fra Arbeiderpartiet og Høyre, uttalte imidlertid også på s. 5 at «det er nokon [av konvensjonene som ikke er foreslått inkorporert] som skiller seg spesielt ut som t.d. FNs barne- og kvinne-diskrimineringskonvensjonar». Flertallet foreslo ikke å føye disse to konvensjonene til listen over konvensjonene i lovforslaget, men ba regjeringen komme tilbake med forslag om dette.

Barnekonvensjonen og kvinne-diskrimineringskonvensjonen (KDK) ble også senere inkorporert i menneskerettsloven, i henholdsvis 2003 og 2009. Under forberedelsen av lov 19. juni 2009 nr. 80 om endringar i menneskerettsloven mv. (inkorporering av kvinne-diskrimineringskonvensjonen) ble også spørsmålet om inkorporering av andre menneskerettighetskonvensjoner enn KD K drøftet, jf. Ot.prp. nr. 93 (2008–2009) s. 22. Departementet la til grunn, blant annet på bakgrunn av St.meld. nr. 17 (2004–2005) Makt og demokrati, at inkorporasjon med forrang bør reserveres for «heilt spesielle tilfelle». Videre uttaler departementet (s. 22):

«Dersom ein skulle opne for fleire konvensjonar, ville det lett oppstått spørsmål om kor grensa skulle gå, blant anna fordi det kan danne seg ei oppfatning om at konvensjonar som blir inkorporerte i norsk lov utan forrang blir vurderte som mindre viktige eller «annenrangs». Departementet ønskjer detior ikkje ei utvikling kor stadig nye særkonvensjonar blir tekne inn i menneskerettsloven med forrang.»

Etter mitt syn bør prinsippet om at det i utgangspunktet kun er de utpreget generelle konvensjonene som skal inkorporeres i menneskerettsloven, fastholdes. Jeg viser i den forbindelse til forslaget i Dok 8:50 S (2018–2019) punkt 4, hvor det er foreslått at FNkonvensjonen om rettigheter til mennesker med nedsatt funksjonsevne (CRPD) inkorporeres i menneskerettsloven. I brev 2. januar 2019 til Stortinget gir barne- og likestillingsministeren uttrykk for det syn at CRPD ikke bør inkorporeres i menneskerettsloven. Jeg slutter meg til dette.

Jeg vil understreke at de interessene konvensjonene skal verne også er beskyttet i Grunnloven og i menneskerettskonvensjoner som allerede er tatt inn i menneskerettsloven. Organisasjonsfriheten er eksempelvis beskyttet i henholdsvis i Grunnloven § 101, EMK artikkel 11, FN-konvensjonen om sivile og politiske rettigheter artikkel 22 og FN-konvensjonen om økonomiske, sosiale og kulturelle rettigheter artikkel 8.

ILO-konvensjonen nr. 182 av 17. juni 1999 om forbud mot og umiddelbare tiltak for å avskaffe de verste former for barnarbeid ble ratifisert av Norge i 2000. I den forbindelse ble konvensjonen gjennomført i norsk rett ved transformasjon, i form av endringer i straffeloven og vernepliktsloven, og ved konstatering av rettsharmonisk, se Innst. S. nr. 247 (1999–2000) fra Stortingets kommunalkomite om samtykke til ratifikasjon av konvensjonen. Etter mitt syn bør en holde fast ved denne gjennomføringsmåten, både for denne konvensjonen og for ILOs øvrige kjernekonvensjoner.

